

**TES-İŞ Genel Başkanı Ersin Akma'nın
INDUSTRIALL NUKLEER ENERJİ AĞI TOPLANTISI KONUŞMASI
24-25 Haziran 2019 - Ankara**

**Enerji ve Çalışma Bakanlığımızın Değerli Genel Müdürleri,
Örgütlü Olduğumuz Kuruluşların ve İşverenlerimizin Değerli Genel Müdürleri,
TÜRK-İŞ Konfederasyonumuzun ve Sendikalarımızın Değerli Başkan ve Yöneticileri,
Kamusen Konfederasyonumuzun Değerli Yöneticileri,
Akkuyu Nükleer A.Ş'nin Değerli Temsilcileri,
Hocalarım,
Değerli Mesai Arkadaşlarım,
IndustriALL'ın Kıymetli Yöneticileri,
Yurt Dışından Gelen Değerli Kardeşlerim,
Değerli Konuklar,**

Hepinizi sendikam TES-İŞ adına saygıyla selamlıyorum.

IndustriALL, Uluslararası Nükleer Enerji Sendikaları Ağı Toplantımıza hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Aslında toplantımızı Nisan ayının başında yapmayı planlıyorduk, ancak 31 Mart yerel seçimleri nedeniyle bugün yapmayı kararlaştırmıştık. Ancak, biz bu günü belirledikten sonra YSK İstanbul seçimlerin yenilenmesine karar verdi.

Ve dün itibarı ile bu seçim gerçekleşti ve seçimi Sayın Ekrem İmamoğlu kazandı. Sendikam adına kendisini ve sonuçları büyük bir olgunlukla karşılayan rakibi Sayın Binali Yıldırım kutluyorum.

Seçim son derece demokratik koşullarda gerçekleşen seçimin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Sayın Ekrem İmamoğluna başarılar diliyorum.

Biz bu toplantıya en son 2012 yılında ev sahipliği yapmıştık. O dönemde süreç başlamıştı ve Türkiye'de nükleer santrallerin yapılacağı konuşuluyordu.

Geçen süre içerisinde tüm prosedürler tamamlandı ve Türkiye'nin ilk nükleer santralının temelleri atıldı. İnşaat başladı.

Akkuyu'da yapılacak dört reaktörün, 2020 yılı ortalarından 2023 yılına kadar aşama aşama devreye sokulması bekleniyor.

2013 yılında Japonya ile anlaşması imzalanan ve Sinop ilimizde yapılması planlanan ikinci NGS'nin ön çalışmaları devam ediyor.

Bunun yanında üçüncü, hatta dördüncü santrallerin yapılacağını konuşuyoruz.

Dolayısıyla, bu toplantı bizim için ayrıca önem arz etmektedir.

Değerli Konuklar,

Akkuyu'nun, nükleer santral yeri olarak lisanslanma tarihinin 1976 olduğunu dikkate alacak olursak, Türkiye'nin nükleer enerjiden elektrik üretimi düşüncesinin ve planlarının aslında oldukça eskilere dayandığını görebiliriz.

O günden bugüne kadar nükleer enerji konusu Türkiye'de ve tüm dünyada çok tartışıldı. Özellikle geçmişte yaşanan kazalar ve felaketler nedeniyle hepimiz duyarlı olduk.

Türkiye'nin enerjisini üreten, ileten ve dağıtan işçilerin temsilcileri olarak, vatandaşlarımıza ve bu sektörde çalışacak işçilere karşı taşıdığımız sorumluluğun bilinciyle biz, herkesten daha duyarlı olduk.

Gelişmelere paralel bir şekilde, nükleer enerji konusunda sürdürdüğümüz çalışmalarını yoğunlaştırdık.

Akkuyu NGS'yi inşa eden ve işletecek olan ROSATOM'da örgütlü Rus Nükleer Enerji ve Sanayi İşçileri Sendikası ile kapsamlı bir işbirliği anlaşması imzaladık.

Anlaşmamız çerçevesinde sendikalarımız arasında karşılıklı ziyaretler gerçekleştirdik.

Nisan ayında, Genel Başkan Yardımcısı mesai arkadaşlarımla birlikte, Leningrad Nükleer Santralinde incelemelerde bulunduk.

Nükleer enerji santrallerinin geçen yetmiş yıllık süre içerisinde teknolojik açıdan hangi noktaya geldiğini araştırdık.

Güvenlik açısından yeni nesil olarak adlandırılan santralleri ayrıntılı bir şekilde inceleme olanağı bulduk.

Soğutma sistemlerini, çevreye etkilerini gözlemledik. Geçmişte yaşanan nükleer kazalardan sonra ne gibi dersler ve yeni önlemler alındığını öğrendik.

Ziyaretimizde, santralde çalışmak üzere Rusya'da eğitim görmeye giden Türk öğrencilerle bir araya geldik.

Mühendisi ve teknisyeniyle bu öğrencilerimiz, ülkemize teknoloji transferinde önemli bir rol üstlenecekler.

Öğrencilerin yanı sıra, işverenler ve özellikle Leningrad'da çalışan işçi temsilcileri ve yöneticilerle son derece verimli istişarelerde bulunduk.

Özellikle işçilerin çalışma koşulları ve sendikal faaliyetler hakkında bilgi edindik.

Bu vesileyle; başta Genel Başkan Igor Fomiçev olmak üzere, Rusya Nükleer Enerji ve Sanayi İşçileri Sendikası yöneticisi dostlarımıza bize sundukları katkılar için bir kez daha teşekkür etmek istiyorum.

Değerli Konuklar,

Ülkemizin son yıllarda başta güneş ve rüzgar olmak üzere, yenilenebilir enerji alanında attığı adımlardan büyük bir memnuniyet duyuyoruz.

Ülkemizin enerjide dışa bağımlılığını sona erdirmek amacıyla yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımların aynı zamanda sera gazı salınımının azaltılmasına önemli katkıları olacağına inanıyoruz.

Türkiye'nin 2023 yılında hedeflediği gibi yenilenebilir enerjinin toplam üretimdeki payının yüzde otuzlar seviyesine çıkması ve sahip olduğumuz potansiyele tam olarak ulaşıncaya kadar yatırımların devam etmesi, enerji üretimi çeşitliliğinde dengeyi yakalamak açısından önem arz etmektedir.

Dünyada fosil yakıt kullanımının azaltılmasına yönelik politika ve hedefler çerçevesinde nükleer enerji, en temiz enerji kaynaklarından birisi olarak karşımıza çıkmaktadır.

Gelişmiş hemen her ülkenin nükleer enerjiden ziyadesiyle istifade ettiğini görüyoruz.

Bugün burada olan meslektaşlarımızın temsil ettikleri ülkelerin gelişmişlik düzeyi bunun önemli bir göstergesidir.

Rakamlara baktığımızda, günümüzdeki nükleer santrallerin elektrik sektöründen kaynaklı sera gazı salınımını yılda yüzde on beşin üzerinde azalttığı, küresel ısınma ve iklim değişikliği açısından iyi bir çözüm olabileceği ifade ediliyor.

Peki, Nükleer Enerjiyi kimler kullanıyor?

Bugün otuzdan fazla ülkede dört yüz ellinin üzerinde nükleer reaktör faaliyet gösteriyor.

Zaman zaman Nükleer santrallerin yavaş yavaş kapatıldığını ve yakın gelecekte kullanılmayacağını duyuyoruz.

Ancak mevcut durum, bunun pek böyle olmadığını gösteriyor. Fukuşima kazasından sonra Japonya ve Almanya gibi ülkelerde alınan bazı önlemleri not etmekle birlikte, pek çok ülkede yeni santrallerin inşa edildiğini görüyoruz.

Ya da süresi dolan bazı santrallerin lisans sürelerinin uzatıldığına şahit oluyoruz.

Örneğin bugün yirmiye yakın ülkede altmışa yakın yeni santral inşaatının devam ettiğini biliyoruz.

Fransa'dan, Belçika'dan, Ukrayna'dan sendikacı dostlarımızla bugün bir aradayız.

Fransa elektrik ihtiyacının dörtte üçüne yakınını, Belçika ve Ukrayna neredeyse yarısını nükleer santrallerden elde ediyor.

En fazla nükleer reaktör, dünyanın en gelişmiş ülkeleri arasında yer alan Amerika'da bulunuyor.

Avrupa Birliği'nin geneline baktığımızda ise elektrik üretiminde nükleer santrallerin payının yüzde otuz civarında seyrettiğini görüyoruz.

Değerli Konuklar,

Yaptığımız bütün araştırmalar ve gözlemler bize Nükleer Güç Santrallerinin, sadece elektrik üretimi açısından değerlendirilmemesi gerektiğini söylüyor.

Nükleer enerjideki gelişmelerin nükleer tıp alanına ve pek çok sektörün gelişmesine de öncülük ettiğini not etmek gerekiyor.

Örneğin, Akkuyu'da tamamlanacak dört reaktörün devreye girmesiyle yaklaşık 3200 işçinin istihdam edilebileceği söyleniyor.

Akkuyu'nun inşaatında binlerce işçinin çalışması, santralin ihtiyaç duyduğu parça ve malların tedariki ve diğer sektörlerle etkisi de hesaplandığında bu sayının misliyle artması bekleniyor.

Nükleer enerjinin neden tercih edildiğini daha detayı bir şekilde araştırdığımızda saydıklarına ek olarak;

- Nükleer enerji üretiminin yaz kış devam ettiğini,
- Rezerv miktarına bağlı olmadan sürekli üretim kaynağı olduğunu
- Maliyetin ve fiyatların istikrarlı olduğunu,
- Yakıtların ekonomik ve kolay bir şekilde depolanabildiğini,
- Santral ömrünün diğerlerine nazaran daha uzun olduğunu görüyoruz.

Bunun yanında vatandaşlarımızın kafasındaki soru işaretlerine baktığımızda;

- Kaza durumunda yaşanabilecek felaketten duyulan endişeyi,
- Santral bölgelerinde yaşanabilecek deprem gibi doğal afetlerin yaratabileceği olumsuzlukları,
- Nükleer atıkların saklanması ya da depolanması konusundaki kaygıları,
- Yayılabilir radyasyonun insan sağlığına olumsuz bir etkisinin olup olmayacağını,
- Santralden Türkiye'nin maddi ve teknolojik açıdan ne kazanacağını merak ettiklerini görüyoruz.

Bizim açımızdan bunların yanında, öncelikle nükleer santralde çalışacak işçi sayısı, çalışanların güvenliği ve diğer çalışma koşulları, santralde çalışacak işçilerin bizim mevzuatına göre çalışmaları ve sendikamızda temsil edilmeleri önem arz ediyor.

Akkuyu'da üretilecek elektrik, zaten enterkonnekte sisteme verilecek ve TEİAŞ'ta çalışan bizim üyelerimiz aracılığıyla iletimi sağlanacak.

Değerli Konuklar,

TES-İŞ enerji sektöründe çalışan her dört işçiden birisini temsil etmektedir.

Biz tüm bu çalışmaları yaparken; Türkiye'nin ekonomisini, her yıl artan enerji ihtiyacını ve vatandaşlarımızın kaygılarını dikkate alarak ilerliyoruz.

Nükleer enerji ile ilgili her gelişmeyi takip ediyoruz.

Türkiye bu yolda ilerleme kararını aldığı günden itibaren, bizler de enerjide örgütlü tek sendika olarak çalışmalarımızı hızlandırdık ve üzerimize düşen görevi yerine getiriyoruz.

Nükleer Enerji konusunda en tecrübeli ülkelerin işçi temsilcileri, sendikacıları bugün Ankara'dalar.

Enerji Bakanlığımızın temsilcileri, Akuyu Nükleer A.Ş'ni temsilcileri buradalar.

Onların, çok kıymetli bilgi ve tecrübelerinden istifade edeceğiz.

Gerçekleştirilecek panel ve tartışmalarla merak ettiğimiz pek çok soruya yanıt arayacağız.

Önümüzdeki günlerde IndustriALL çatısı altındaki tüm sendikalarla işbirliğimizi güçlendirmeye, ortak faaliyetler gerçekleştirmeye devam edeceğiz.

Bildiğiniz gibi dün İstanbul'da önemli bir seçim yaşandı. Bu nedenle Enerji Bakanımız bugün bizlerle olamadı.

Ben kendilerine ve Enerji Bakanlığımıza toplantımıza sundukları katkılar için teŖekkür ediyorum.

Nükleer Enerji Genel Müdürümüze Akkuyu Nükleer A.Ŗ.'ye, Nükleer Enerji Mühendisleri Derneđimize, Hocalarımıza, toplantının asıl sahibi ve benim de Yönetim Kurulu Üyesi olduğum IndustriALL'un genel sekreter yardımcısına ve tüm sendikacı dostlarıma toplantımıza katıldıkları için bir kez daha teŖekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.